

նութիւնը. բայց ոչ Գողգիան եւ ոչ Անգղիան կարող են պահել տալ Բուլղարներուն այն ազգութիւնը՝ որոյ համար բաժանուեցան Յոյներէն:

Արեւելեան ազգերէն շատ հեռու է տակաւին այն ժամանակը՝ յորում պիտի հասկընան թէ կրօնն ուրիշ բան է, ազգութիւնը ուրիշ. եւ թէ կարելի է որ մի եւ նոյն ժողովրդեան մէջ այլ եւ այլ կրօններ մտնեն՝ առանց ազգութիւնը կորսնցընելու. ուստի կաթողիկ կամ բողոքական դարձած Բուլղարն

ալ պէտք է ինքզինքը հրաժարած ճանչնայ իւր ազգութենէն: Եւ որովհետեւ այժմու ժամանակիս՝ ազգութիւնը սիրելի զգացմունք մը դարձած է ամէն ժողովրդոց, զարմանք է որ նոյն իսկ կաթողիկ դարձած Բուլղարներն ալ սկսեալ են արգէն իրենց յունական դաւանանքին դառնալ նորէն, մտիկ չընելով բոլոր Պօլսոյ հռոմէական, դաղլիացի, իսլամացի եւ հայ-կաթողիկ եպիսկոպոսաց եւ քահանայից նախանձայոյդ յորդորանացն ու փաղաքշանացը:

### ՄԱՆՐԱԼ ՈՒՐԲ.

#### ՍԵՃՈՒՌ ԲԺՇԿԸ.

Փարիզու լրագիրները սովորութիւն ունին նոր տարւոյն առաջին օրերը անցնալ տարւոյն մէջ մեռած նշանաւոր մարդիկը՝ իրենց աստիճանին, պաշտօնին ու արուեստին համեմատ խումբ խումբ բաժանելով, մէկտեղ հաւաքել ու հրատարակել: — Այն անուանց լրագրութեան մէջ՝ երբեմն կամ խմբազրին սխալմամբ եւ կամ գրաշարին ծուռ կարգաւոր, կը պատահի որ ողջ մարդիկ ալ մեռածներուն կարգը կ'ըլլուն ու իրենք իրենց մահարանութիւնը կ'արգան: Այսպիսի սրխալ մը այս տարի եւս պատահեցաւ, որոյ հետեւանքը շատ ցաւալի լինելուն հոս դնեմք:

Անցեալ ամառ Ձինու պատերազմին մէջ Սեժուռ անունով գաղղիացի զինուորական մը մեռաւ, որոյ եղբորդին նորրժիշկ էր Փարիզու մէջ: Լրագրին խմբագիրը մեռեալ Սեժուռին անունը փոխանակ զինուորական դասուն մէջ դնելու՝ բժշկաց դասուն մէջ կ'ընէ: Արդ երիտասարդը՝ բժշկութեան ուսանող եղած ժամանակէն երեք տարիէ ի վեր նշանուած է եղբւր օրրորդի մը հետ՝ որոյ հայրը՝ հարսանեաց պայման դրել էր Սեժուռին բժշկականութեան վկայականը: Վերջապէս երիտասարդը կ'ստակուի իրրեւ բժիշկ. առեւտեաց վկայականը կ'ըլլէ իւր հարսնացուին հօրը, կառնու. նորա կատարեալ հաւանութիւնն ու հրաւերը՝ որ գալ, իւր աղջկանը հետ պսակուի. ու երբ կ'պատրաստուէր ճամբայ ելնելու, հարկ կ'լինի որ ըսները կ'արգի դնելու համար քիչ մը ուշանայ. հագիւ կազատի՝ ծանր հիւանդութիւն մը կուգայ վրան, անկողին կ'իյնայ, ու չկրնար վեց շաբաթ եւ ոչ նամակ մը գրել իւր հարսնացուին. բուժելով միանգամայն նորա սիրտը վերադարձ իւր հիւանդութեան լրով: Ձեր գիտեր ոչ նա իւր հիւանդութեան լրոյն տեղ մահուանը լուրն առեր

է եղբւր լրագրաց ձեռքովը: Հարսնացուն լրագրին մէջ յանկարծ Սեժուռ բժշկին մահը կ'արգացածին պէս՝ սաստիկ ջերմ մը կուգայ վրան, անկողին կ'իյնայ ու երեք օրուան մէջ գերեզման կ'իյնայ: Երիտասարդը՝ եղածը չգիտնալով, երբ վոքը ինչ կ'առողջանայ կ'պատրաստուի որ ճամբայ ելնէ. րարեկամ մը կուգայ Թէ՛ նորա եւ Թէ՛ հարսնացուին մահուան գոյժը մէկէն կուտայ երիտասարդին: Սեժուռ կայծակէ զարնուածի պէս կ'իյնայ, ու երկու օր ջանցած՝ հարսնացուին ետեւէն կ'մտնէ գերեզման:

Ռուսաստանի յետեւաց քիչը. — Ըստ վերջին աշխարհագրին Ռուսիոյ կայսերութեան բնակչաց Թիւն է գրեթէ 71,500,000, առանց համրելու Կովկասու զանազան ժողովուրդները որ գրեթէ 1,400,000 հոգի են, եւ Ամերիկայի բնկերութեան մէջ եղածները՝ 40 կամ 50,000 հոգի: Այս թուոյս մէջ ազնուականք 437,266 այր, ու 436,828 կին. նշանաւոր քաղաքացիք՝ 9,074 այր, 764 կին. վաճառականք 223,514 այր, 208,320 կին. եկեղեցականք 281,501 այր, 315,027 կին. տուրքէ ազատք 3,043,987 այր, 3,104,758 կին. ստրուկք 9,803,201 այր, 10,370,957 կին. ծառայք 721,736 այր, 739,703 կին: — Բոլոր Ռուսաստանի մէջ կրօնի կողմանէ Ռուսաց դաւանանքէն շեղող ազգաց Թիւր 9,344,000 է. սոցա մէջ ալ՝ 2,750,000-ը մանկէտական, 1,250,000-ը հրեայ, եւ 200,000-ը կուսակաշտ. մնացեալ քրիստոնեայ, այսինքն հռոմէական, բողոքական եւ հայադասան:

Ռուսաստանի կրակները. — 1860 տարւոյն վերջի Սեպտեմբեր, Հոկտեմբեր ու Նոյեմբեր ամսոց մէջ Ռուսաստան 3,000 հրդեհ կամ կրակ պատահեցաւ, որոց բերած վնասին գումարն է 2,200,000 ռուպլի արծ., որ է ասել 44 միլիոն ռուբլի:

### ԹՂԹԱԿՅՈՒԹԻՒՆ.

Առ Պ. Մ. Պ. Ա. ԻՊօլիս. եւ Պ. Յ. Տ. Ա. Իթէոդոսիա. — Ձեր խնդրանայք իրաւունք կուտաւ Մասեաց Աղաւնին, եւ կ'ջանայ որ այսուհետեւ երբեմն երբեմն հրատարակէ դարձեալ նորա շէն աղգային երգեր՝ ձայնի ու դաշնակի (փխանոյի) վերայ, ըստ եւրոպական արուեստի: